

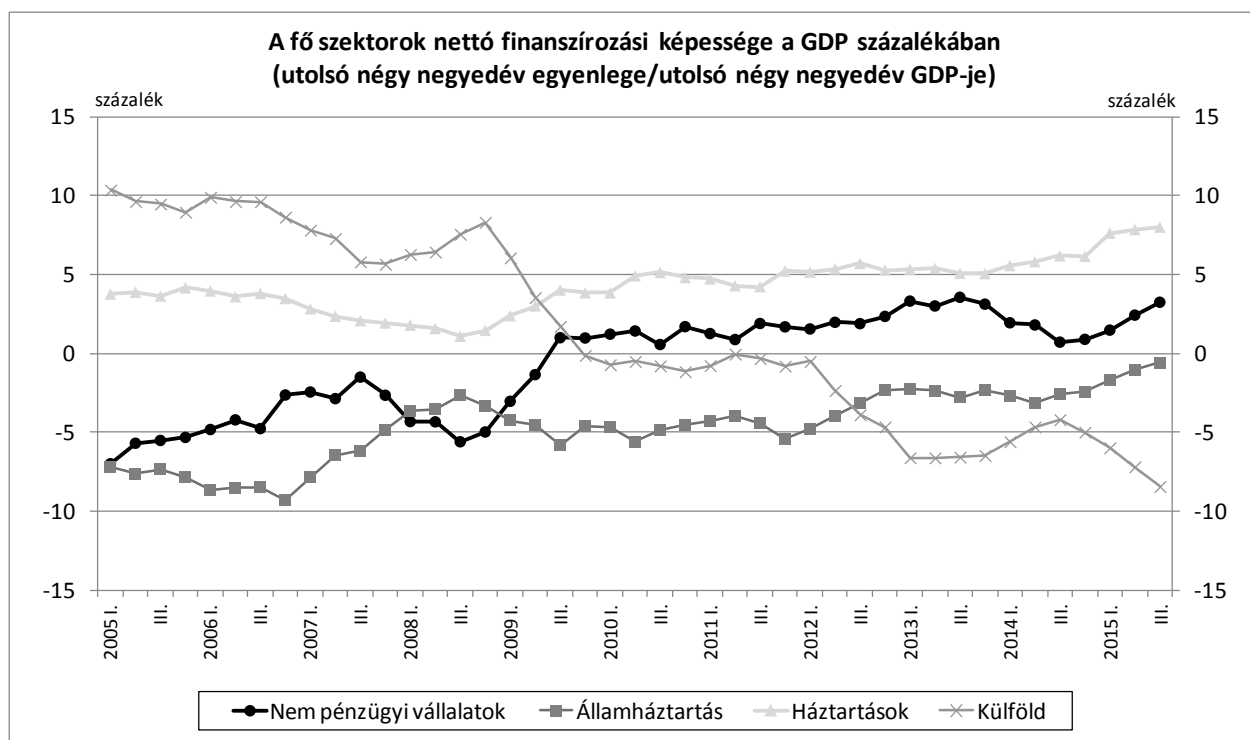

SAJTÓKÖZLEMÉNY

A nemzetgazdaság pénzügyi számláinak adatairól

2015. III. negyedév

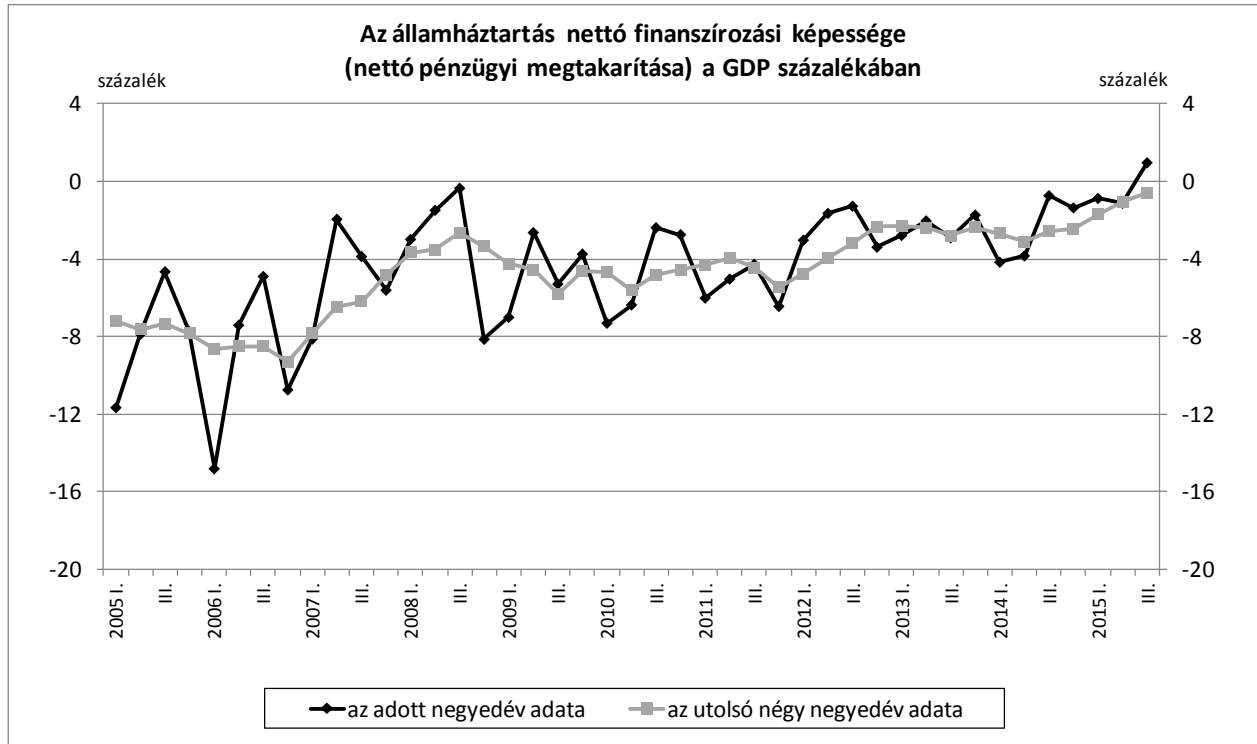
Budapest, 2015. december 31. - A pénzügyi számlák adatai szerint az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2015 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -0,6 százalékát tette ki. A háztartások nettó finanszírozási képessége a GDP 8,0 százaléka volt ugyanebben az időszakban. A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a GDP 3,2 százalékát, a külföld nettó finanszírozási képessége a GDP -8,4 százalékát érte el 2015 harmadik negyedévével záruló egy évben.

*Megjegyzés: az áttekinthetőség érdekében a pénzügyi vállalatok és a háztartásokat segítő non-profit intézmények finanszírozási képességei - melyek értéke általában nulla közelében mozog - nem szerepelnek az ábrán. Az egyes negyedéveknél az adott negyedévével záruló egy év egyenlegeinek összege szerepel ugyanezen időszak GDP-jének százalékában kifejezve.

Az államháztartás nettó finanszírozási képessége 2015 harmadik negyedévével záruló elmúlt egy évben a GDP -0,6 százaléka (-197 milliárd forint) volt. 2015 harmadik negyedévében az államháztartás finanszírozási oldalról számított többlete a negyedéves GDP 1,0 százalékát tette ki (83 milliárd forintot). Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számításba vett (maastrichti) adóssága 2015 harmadik negyedévének végén a GDP 78,0 százaléka volt (25910 milliárd forint). Az adósság növekedéséhez a nettó hitelfelvétel 92 milliárd forinttal járult

hozzá, miközben a forint erősödése 60 milliárd forinttal csökkentette azt. Az államháztartás nettó tartozása (22941 milliárd forint) a GDP 69,0 százalékát tette ki 2015 harmadik negyedévének végén.

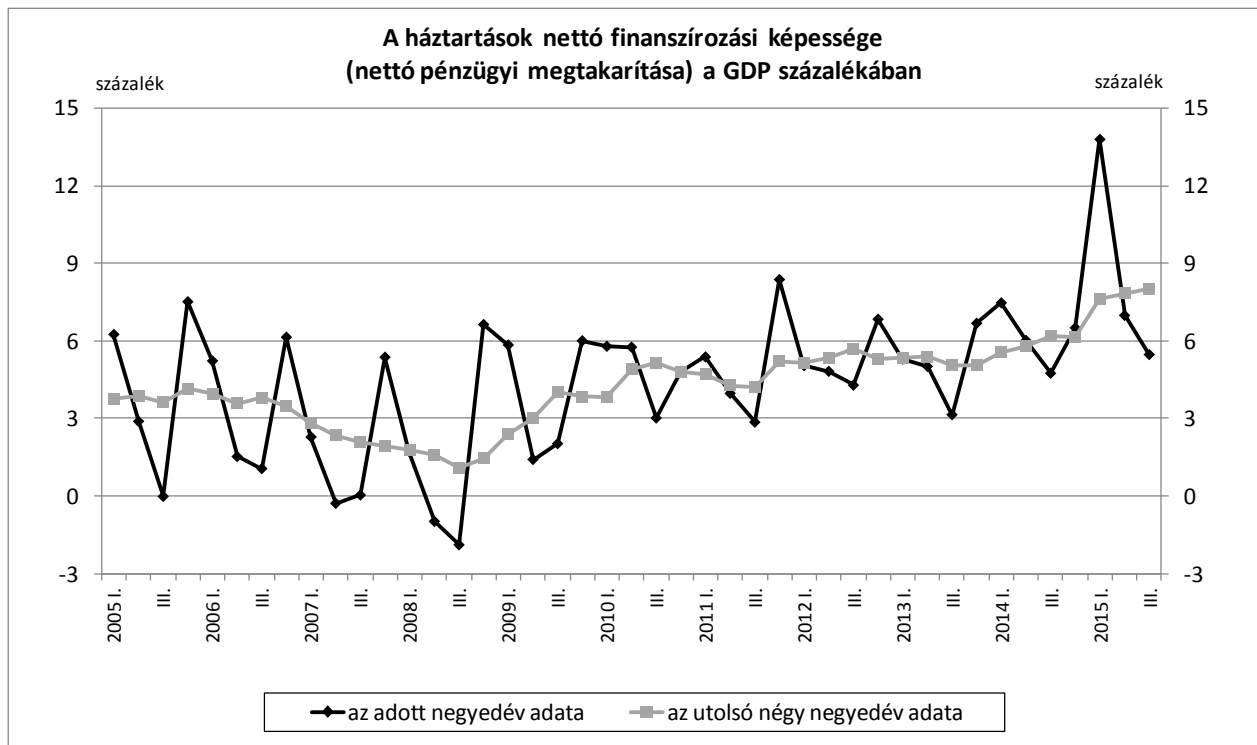

2015 harmadik negyedévében a központi kormányzat nettó finanszírozási képessége 2 milliárd forint volt. Eszköz oldalon elsősorban az egyéb követelésekben mutatkozott jelentős elmozdulás, számottevően növekedtek ugyanis az Európai Unióval szembeni követelések. Kisebb mértékű átrendeződés volt megfigyelhető a központi kormányzat betéteinél, csökkent a jegybanknál tartott állomány, miközben a hitelintézeti betétek növekedtek. A kötelezettségek közül kis mértékben növekedett a rövid lejáratú értékpapír állomány: a háztartások kiugró mértékű kincstárjegy-vásárlásának hatását részben ellensúlyozta a többi szektor (elsősorban a pénzügyi vállalatok) értékpapír-visszaváltása. A hosszú lejáratú értékpapírok terén a negyedév során nagymértékű belföldi államkötvény-vásárlás történt, amit döntő részben a pénzügyi vállalatok valósítottak meg, de a jegybank és a háztartások is jelentős mennyiségű értékpapírt vásároltak. Ezt a tranzakcióból fakadó állománynövekedést részben ellensúlyozta a külföldi tulajdonban lévő kötvények előző negyedévekhez hasonló nagyarányú visszavásárlása. A hitelek esetében a hosszú lejáratú hitelállomány jelentősen csökkent, mind a belföldi, mind a külföldi hiteleknél nagymértékű hiteltörlesztés valósult meg. Az egyéb kötelezettségek esetében elsősorban az adó tartozások terén mutatkozott nagyobb emelkedés.

A helyi önkormányzatok nettó finanszírozási képessége 82 milliárd forint volt a harmadik negyedévben. A szektor pénzügyi eszközei közül jelentősen növekedett a hitelintézeteknél elhelyezett önkormányzati betétállomány, ezzel

párhuzamosan növekedtek adójellegű tartozásai. Egyéb pénzügyi eszközök és kötelezettségeik terén nem történt érdemi elmozdulás.

A társadalombiztosítási alapok nettó finanszírozási igénye 1 milliárd forint volt. Eszközök közül csökkentek a háztartásokkal szembeni adó- és járulékköveteléseik, míg kötelezettségeik terén nem történt lényegi változás.

A háztartások nettó finanszírozási képessége 2015 harmadik negyedévében a negyedéves GDP 5,5 százalékát tette ki (475 milliárd forintot). A nettó pénzügyi megtakarítás alakulását a pénzügyi eszközök előző negyedévinél kisebb mértékű bővülése és a tartozások nagyobb csökkenése határozta meg. Ebben a negyedévben a háztartások nettó finanszírozási képességére növelő hatással volt, hogy megkezdődött a Quaestor károsultak kártalanítása, és ezzel növekedhetett a háztartások pénzügyi eszközeinek állománya.

2015 harmadik negyedévében a háztartások pénzügyi eszközei közül legnagyobb mértékben a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokba történő befektetések emelkedtek. Ezen belül a hitelintézeti kötvények esetében nettó eladás történt, míg továbbra is jelentős kereslet mutatkozott az állampapírok iránt. Mind a rövid, mind a hosszú lejáratú papírok tranzakciója emelkedett, de a nagyobb mértékű növekedés a rövid lejáratú papíroknál figyelhető meg. Emellett a háztartások jelentős mértékben növelték készpénzállományukat is, miközben a nettó betételhelyezés az előző negyedévhez hasonlóan csökkent. Bár a folyószámlabetétek állománya bővült, ezt ellensúlyozta a lekötött betéteknél megfigyelhető nagyobb mértékű betétkivonás. A háztartások befektetési jegy

portfoliója ismét mérséklődött tranzakcióból adódóan, melyen belül a nem pénzügyi alapok iránti kereslet növekedett, míg a pénzügyi alapokba történt befektetések csökkentek. Ebben a negyedévben a háztartások biztosítástechnikai tartalékokban megjelenő befektetéseit az önkéntes és önszegélyező nyugdíjpénztárakba történt befizetések eredményezték.

A harmadik negyedévben folytatódott a háztartások hiteltartozásának csökkenése. Az ingatlan és a fogyasztási hitelek esetében is nettó törlesztő volt a háztartási szektor, és tranzakcióból adódóan csökkent a forint és a devizahitelek állománya is.

A nem pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képessége a pénzügyi számlák adatai szerint 2015 harmadik negyedévében a negyedéves GDP 4,2 százalékát érte el (366 milliárd forintot). A nem pénzügyi vállalatok nettó pénzügyi megtakarításának növekedését elsősorban a szektor tartozásainak csökkenése eredményezte, a más szektorokkal szembeni követeléseik összességében csak kis mértékben növekedtek tranzakcióból fakadóan. A pénzügyi eszközök közül ebben a negyedévben az államháztartással szemben fennálló követelések emelkedtek jelentős mértékben, elsősorban az adó- és járulékkövetelés növekedése miatt. Csökkent ugyanakkor a pénzügyi vállalatokkal és a külfölddel kapcsolatos követelések tranzakciója. Ezen belül nagyobb változás a betétek, a hitelek és a részesedések állományában figyelhető meg. A nettó betételhelyezés emelkedett, míg a külföldi szektornak nyújtott hitelek állománya csökkent tranzakcióból adódóan. A részesedések esetében jelentősen csökkent a pénzügyi vállalatokban lévő tulajdonosi részesedés, melyet némiképp ellensúlyozott a nem pénzügyi vállalatok külföldön történő befektetéseinek növekedése.

A kötelezettségek közül ebben a negyedévben legnagyobb mértékben a külfölddel szembeni tartozások állománya csökkent. Ezen belül jelentős volt a nettó hiteltörlesztés, és az egyéb kötelezettségek osztalékfizetés miatti csökkenése, melyet részben ellensúlyozott a részesedés formájában szerzett források tranzakcióból adódó növekedése. A nem pénzügyi vállalatok államháztartással és pénzügyi vállalatokkal szembeni tartozása csak kis mértékben emelkedett.

A külföld nettó finanszírozási képessége 2015 harmadik negyedévében a negyedéves GDP -9,6 százaléka volt (-837 milliárd forint), vagyis a nemzetgazdaság ilyen mértékben finanszírozta a külföldet. A külföldnek valamennyi belföldi szektorral szemben csökkent a követelése. Bár növekedett a külföldiek rezidens pénzügyi és nem pénzügyi vállalatokban lévő részesedése, a többi instrumentumon a követelések tranzakcióból adódó csökkenése figyelhető meg. Ebben a negyedévben folytatódott a külföldiek kezében lévő állampapírok nettó eladása, emellett jelentősen csökkent a hazai hitelintézetekben elhelyezett betétek, illetve a nem pénzügyi vállalatoknak nyújtott tulajdonosi hitelek állománya is.

A külföldnek a harmadik negyedévben nagymértékben csökkent a pénzügyi szektorral szemben fennálló tartozása, mely főleg a betétek és a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok állományának tranzakciós csökkenéséből adódott. Ebben a negyedévben tranzakcióból eredően csökkent a külföldiek nem pénzügyi vállalatoktól felvett

hiteleinek állománya is, ugyanakkor tovább nőttek a nem pénzügyi vállalatok tulajdonában lévő külföldi részesedések. A központi kormányzattal szemben az EU támogatások miatti tartozás növekedett.

Táblázatok

A szektorok főbb adatai

	2012	2012	2013	2013	2013	2013	2014	2014	2014	2014	2015	2015	2015
	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év
A nettó finanszírozási képesség negyedéves adatai, milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	244	257	141	235	419	141	-204	201	85	202	-11	518	366
Pénzügyi vállalatok (S.12)	44	-96	111	105	81	-120	108	-216	-26	-20	-410	-280	-81
Államháztartás (S.13)	-94	-264	-186	-153	-226	-143	-299	-305	-62	-120	-66	-94	83
Háztartások (S.14)	316	532	352	375	243	547	535	476	395	571	1 037	577	475
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	-7	21	3	1	-4	20	48	142	1	93	-23	-5	-6
Külföld (S.2)	-503	-450	-422	-564	-514	-446	-188	-299	-394	-725	-527	-716	-837
A nettó finanszírozási képesség négy negyedéves adatai (az adott negyedéssel záruló egy év adata), milliárd forint													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	538	669	954	878	1 053	937	591	557	224	285	478	795	1 076
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-185	-198	66	165	202	177	174	-147	-254	-154	-672	-737	-792
Államháztartás (S.13)	-910	-671	-661	-697	-828	-707	-820	-972	-808	-785	-553	-342	-197
Háztartások (S.14)	1 633	1 512	1 540	1 575	1 502	1 518	1 701	1 803	1 954	1 977	2 479	2 579	2 659
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	37	21	9	17	21	20	65	206	211	284	213	66	59
Külföld (S.2)	-1 114	-1 333	-1 909	-1 938	-1 949	-1 946	-1 711	-1 446	-1 326	-1 606	-1 945	-2 362	-2 805
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a negyedév végén, milliárd forint													
Államháztartás (S.13)	22 237	22 414	23 362	23 263	23 107	23 076	24 915	25 420	25 084	24 514	24 973	25 878	25 910
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adósságának negyedéves változása, milliárd forint													
adósság változása	33	177	948	-99	-156	-31	1 839	505	-336	-570	459	906	32
ebből: tranzakció	148	-112	470	219	-261	10	1 470	444	-338	-706	898	399	92
átértékelődés	-115	289	478	-318	105	-41	314	61	6	136	-440	507	-60
egyéb volumenváltozás	0	0	0	0	0	0	55	0	-4	0	0	0	0
	2012	2012	2013	2013	2013	2013	2014	2014	2014	2014	2015	2015	2015
	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év	IV. n.év	I. n.év	II. n.év	III. n.év
A negyedéves nettó finanszírozási képesség a negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	3,3	3,3	2,1	3,1	5,4	1,7	-2,8	2,5	1,0	2,3	-0,1	6,3	4,2
Pénzügyi vállalatok (S.12)	0,6	-1,2	1,7	1,4	1,0	-1,5	1,5	-2,7	-0,3	-0,2	-5,5	-3,4	-0,9
Államháztartás (S.13)	-1,3	-3,4	-2,8	-2,0	-2,9	-1,7	-4,2	-3,8	-0,7	-1,4	-0,9	-1,1	1,0
Háztartások (S.14)	4,3	6,8	5,3	5,0	3,1	6,7	7,5	6,0	4,7	6,5	13,8	7,0	5,5
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	-0,1	0,3	0,0	0,0	0,0	0,2	0,7	1,8	0,0	1,1	-0,3	-0,1	-0,1
Külföld (S.2)	-6,8	-5,8	-6,3	-7,5	-6,6	-5,4	-2,6	-3,8	-4,7	-8,3	-7,0	-8,7	-9,6
A négy negyedéves nettó finanszírozási képesség a négy negyedéves GDP százalékában													
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	1,9	2,3	3,3	3,0	3,6	3,1	1,9	1,8	0,7	0,9	1,5	2,4	3,2
Pénzügyi vállalatok (S.12)	-0,6	-0,7	0,2	0,6	0,7	0,6	0,6	-0,5	-0,8	-0,5	-2,1	-2,2	-2,4
Államháztartás (S.13)	-3,2	-2,3	-2,3	-2,4	-2,8	-2,4	-2,7	-3,1	-2,6	-2,4	-1,7	-1,0	-0,6
Háztartások (S.14)	5,7	5,3	5,3	5,4	5,1	5,0	5,6	5,8	6,2	6,1	7,6	7,8	8,0
Háztart. segítő nonprofit intézm. (S.15)	0,1	0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,2	0,7	0,7	0,9	0,7	0,2	0,2
Külföld (S.2)	-3,9	-4,7	-6,6	-6,6	-6,6	-6,5	-5,6	-4,7	-4,2	-5,0	-6,0	-7,2	-8,4
Az államháztartás bruttó, konszolidált, névértéken számított adóssága a GDP százalékában a negyedév végén													
Államháztartás (S.13)	77,6	78,3	81,0	79,5	77,9	76,8	81,5	81,9	79,4	76,2	76,8	78,7	78,0

Módszertani megjegyzések

1. A deviza-jelzáloghitelek árfolyamrögzítésének, forintosításának és az elszámolásnak a hatása a statisztikára

A lakossági jelzálog fedezetű devizahitelek a tényleges forintra váltásukig a devizahitelek között, az MNB hivatalos árfolyamán átszámított forintértéken szerepelnek a jegybanki statisztikákban. Az árfolyamrögzítés hatása a tényleges forintra váltásig a hitelintézetekkel és az egyéb pénzügyi közvetítőkkal szembeni pénzügyi derivatívaként jelenik meg a háztartások pénzügyi követelései között. A derivátiva értéke megegyezik az érintett hitelállomány piaci devizaárfolyamon és a rögzített devizaárfolyamon kimutatott forint értékeinek különbségével.

A forintosításban érintett devizahitelek forintra váltása tranzakcióként kerül elszámolásra a pénzügyiszámla-statisztikában, összhangban a monetáris statisztikával. A háztartások hitelállományának forintosításból származó csökkenése 2015 első negyedévében 344 milliárd forint volt, ami megegyezik a piaci devizaárfolyamon és rögzített devizaárfolyamon kimutatott hitelállományok különbségével. Ugyanekkorá összeggel csökkent a forintosítás során a háztartások hitelintézetekkel és egyéb pénzügyi közvetítőkkal szembeni derivatívakövetelése. Ezáltal a forintosításnak nem volt hatása a háztartások és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére, viszont jelentős átértékelődési veszteségtől óvta meg a háztartásokat, 66 milliárd forint értékben 2014 negyedik negyedévében, 278 milliárd forint értékben 2015 első negyedévében.

Az első negyedévben a háztartások hitelállományának az elszámolásból származó csökkenése (370 milliárd forint) tranzakcióként került kimutatásra a pénzügyi számlákban. A hiteltartozással már nem rendelkező, elszámolásban résztvevő háztartások pénzügyi eszközei tranzakcióból eredően növekedtek az elszámolás miatt (közelítőleg 130 milliárd forinttal). Ennek megfelelően 2015 első negyedévében az elszámolás során a pénzügyi vállalatoktól kapott tőke-transzfer a becslések alapján mintegy 500 milliárd forinttal növelte a háztartások nettó finanszírozási képességét a pénzügyi számlákban. Az elszámolásnak 2015 második és harmadik negyedévében is hatása van a háztartások és a pénzügyi vállalatok nettó finanszírozási képességére, azonban az első negyedévinél jelentősen kisebb mértékben.

2. A felszámolás alá került befektetési szolgáltatók ügyfeleinek kártalanítása, a Befektető-védelmi Alap (BEVA) kártérítése

A BEVA kártalanítást fizet a felszámolás alá került tagintézményeikkel szemben követeléssel rendelkező befektetők számára. A BEVA-tól kapott kártalanítási összeg a nemzeti számlák módszertana szerint tőke-transzferként kerül elszámolásra, ami növeli a háztartások nettó finanszírozási képességét. 2015 harmadik negyedévében megkezdődött a Quaestor kötvényesek kárrendezése, ennek kapcsán eddig 86 milliárd forint került kifizetésre, mely növelőleg hatott a háztartások nettó pénzügyi megtakarítására.

3. Az államháztartás mérlegjelentéseinek felhasználásával kapcsolatos bizonytalanságok

A teljes körű pénzügyi számlák adatainak összeállításakor már rendelkezésre álltak a központi költségvetési szervek és helyi önkormányzatok 2015 harmadik negyedévére vonatkozó előzetes mérlegjelentései, ezek azonban az előző negyedévi mérlegekhez hasonlóan nem kerültek közvetlenül felhasználásra, hanem szakértői becslések alapján szolgáltak az egyéb követelések, egyéb tartozások és a nyújtott hitelek, kölcsönök adatainak meghatározása során. Ezek az adatok (és ezáltal a szektor nettó finanszírozási képessége) a későbbi adatközlésekben változhatnak.

4. A háztartások 2015. harmadik negyedévi adataihoz kapcsolódó bizonytalanságok

A háztartások külföldi pénzügyi eszközeinek megfigyelése nem teljes körű, ezért a háztartási szektor külföldi pénzügyi megtakarításaira vonatkozó adatok bizonytalanságokat tartalmaznak a pénzügyi számlákban. A jövőbeni publikációk során a becsült értékek változhatnak, illetve a későbbiekben beérkező tényadatok válthatják fel azokat.

A pénzügyi számlákhoz kapcsolódó tájékoztató adatok megjelenéséről

A jelen publikációval együtt közlésre kerültek az állami és önkormányzati tulajdonú nem pénzügyi nagyvállalatok főbb pénzügyi adatai, a pénzügyi számlák és fizetésimérleg-statisztikák, illetve a pénzügyi számlák és a monetáris mérlegstatisztikák közötti különbséget bemutató táblák, továbbá a közösségi (állami és önkormányzati) tulajdonú vállalatok pénzügyi mérlegét tartalmazó táblázatok. Ezek az alábbi hivatkozásra kattintva érhetők el: <http://www.mnb.hu/statisztika/statisztikai-adatok-informaciok/adatok-idosorok/xii-a-nemzetgazdasag-penzugyi-szamlai-penzugyi-eszkozok-es-kotelezettsegek-allomanyai-es-tranzakcioi/a-penzugyi-szamlakhoz-kapcsolodo-egyeb-adatok>.

Az adatrevíziók alakulása

A szektorok nettó finanszírozási képességének változása a 2015. II. negyedévéről publikált teljes körű adatokhoz képest (milliárd forint)

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015. I. n.év	2015. II. n.év
Nem pénzügyi vállalatok (S.11)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	15	-24
Pénzügyi vállalatok (S.12)	0	0	0	0	0	0	6	0	0	18	-5
Államháztartás (S.13)	0	0	0	0	0	0	-6	0	0	-5	-7
Háztartások (S.14)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-4	-7
Háztartásokat segítő nonprofit intézmények (S.15)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Külföld (S.2)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-24	43

Az adatrevíziók a pénzügyi számlák adatforrásaiban és számítási eljárásokban történt változásokat tükrözik. A 2015. II. negyedévre vonatkozó teljes körű adatközléshez képest egyrészt a fizetésimérleg-statisztikában végrehajtott adatrevíziók, másrészt a frissített adatforrások, információk hatására változtak az adatok.

Hivatkozások:

[Összefoglaló táblázatok](#)

[Idősorok](#)

[Grafikonok](#)

[Módszertani kézikönyv](#)

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI IGAZGATÓSÁG

Elérhetőség:

Tel.: + 36 (1) 428-2750

Fax: + 36 (1) 429-8000

E-mail: sajto@mnb.hu